

revizor
a kritikai portál

a PORT-network tagja

2016. június 16. - július 2.
VÁROSMAJORI
SZÍNHÁZI SZEMLE

6 város
színház
előadás

közönségsválasztás
zsűri | blog
díjeső a legjobbknak
**Legyen Ön is a
Színházi Szemle
nézője!**

Keresés

Összetett keresés
Címkefelhő

REVIZOR *PLUSZ*

SZÍNHÁZ

ZENE

KÖNYV

FILM

GYEREK

KÉPZŐ

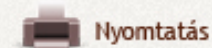
TÁNC

FESZTIVÁL

ÜZEN A SZERK.

KERESÉS

[Főoldal](#) / [Keresés módosítása](#) / [Találatok](#) / [KANNIBÁL ÉTLAP](#)

KANNIBÁL ÉTLAP

Bozsik Péter: Gourmandiai partraszállás

2011.05.10.

A partraszállások a metafizikai és poétikai kannibalizmus nem könnyen emészthető dokumentumai. Bozsik Péter lírai étlapja vérpudingot, embermaradványt, verspépet kínál. **BENCSIK ORSOLYA ÍRÁSA.**

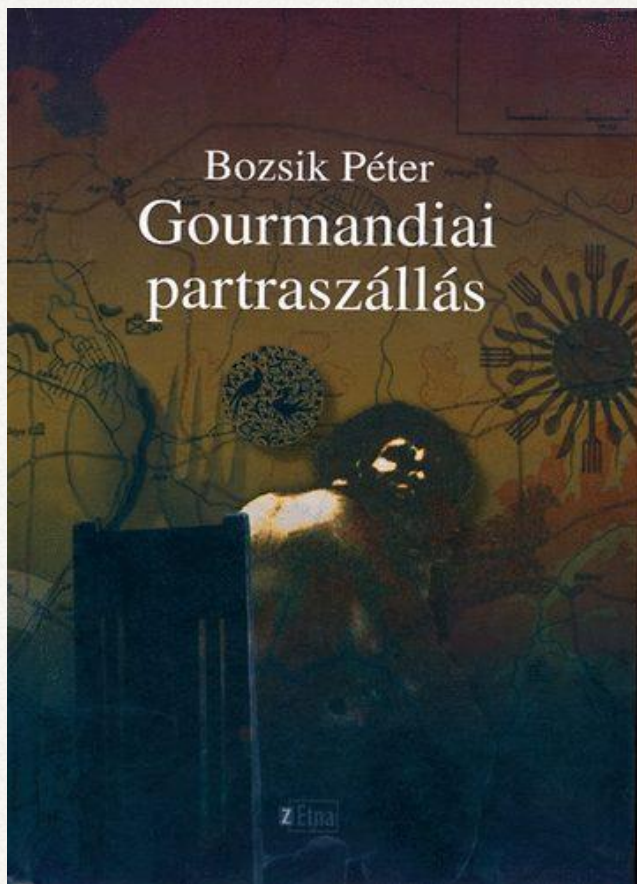
A *Gourmandiai partraszállás* huszonegy év (1989-2010) versterméséből válogatott, karcsúra, de annál töményebbre sikeredett legújabb Bozsik Péter-verseskötet, melynek fő gerincét az 1999-es *Vérpuding* című, szintén lírai mű képezi. Már ennek a korábbi kötetnek az összeállításakor a szerző erős figyelmet szentelt a gasztronómiának, érzéletes képeiben, metaforáiban azonban nem az élet tobzódott, nem az evés öröme és annak szépségei jelentek meg - nem építkezett a Krúdy-féle hagyományból. (A kortárs

Kiemelt ajánlónk

Tóth Krisztina verseskötettel jelentkezett a könyvhéten - Pogrányi Péter a sokszínűségben rendszert vél fölfedezni, és az is kiderül, mi az a világadapter.

[Tovább a cikkhez](#)

magyar gasztrozófia megteremtője, Cserna-Szabó András is csak a vérpuding miatt, illetve annyiban kapcsolható hozzá, hogy a csantavéri, ám a balkáni háborúk óta Veszprémben élő Bozsik gyomra, költészete nem a könnyedebb, hanem a disznóságokat, a véresebb ételeket kívánja.) *Partraszállás*-kötete sem kényeztet semmilyen szépséggel, koncepciója is egyfajta metafizikai és poétikai kannibalizmus. A különböző ételek, szagok és illatok a pusztítás és pusztulás gyakran horrorisztikus képeit teremtik meg, a mértéktelen fogyasztásban, a társadalmak egymás felzabáló motívumában viszont nemcsak a vigasztalanságot („*Nincs vigasz, szomorú/ barátom, az ember/ vigasztalan állat,/ kinek talpa alatt/ szüntelen remeg a föld...*” - 12.o.) és a megváltás nélküli, bűnös létezés kegyetlenségét fogalmazza meg a költő, hanem a saját valós (vagy valósnak tűnő) élettörténetén és az embertelen víziókon keresztül az ezzel való szembenézést, a számadást, a poszttraumatikus élmények és a gyötrelmek közepette történő túlélés stációját is.

Gourmandia egy létező veszprémi vendéglő neve, de a partraszállással való szó szerkezetben könnyen felfedezhetjük a normandiai áthallást, így a társadalmi kocsmamió, a palackozott borok, fröccsök és húsok világának, a mámorító és pillanatnyi időre gyógyírt hozó alkohol fogyasztásának motivikus ismétlődése egy beteg, traumákat okozó múlt folyamatos megidéződésében jelenik meg. Noha elviszi az értelmezést a háború irányába is (a Balkánon átélt örület, a „dekódolt” (38.o.), illetve „Behódolt Tartományból” (42.o.) való menekülés és ehhez kapcsolódóan az otthontalanság és élheteretlenség ott vannak hol kimondva, hol csak jelezve a sorok között), a versek mégis inkább tekinthetők a pusztulás, a felemésződés „metafizikai pánik”-költeményeinek (5.o.), mint konkrétan a háború dokumentumainak. A múlthoz fűződő traumatikus élmény („*egy súlyos betegről/ a múltról/ beszélget magában*” - 5.o.) folyamatos otthontalanság-érzetét (a lírai én sok esetben a vándor, a száműzött vagy a léghajón menekült szerepében jelenik meg) és az egzisztenciális válság, illetve az önmagából kifordult, önmagát felzabáló világ okozta szorongást orvosolandó különböző szerek (az alkohol, a kábítószer, de a költő számára a művészet is tudatmódosító gyógyír) mértéktelen használata sem ad azonban a szubjektum számára kiutat vagy tényleges felépülést. („*És gyötrelmem gyógyítására/ egyéb szert nem találtam// mint e másnapos a-/ szút, ragacos méla-/ bút,// és a mives művészet igencsak/ helyi érzéstelenítését.*” - 6.o.)

Az *Olvasónapló* rövid költeményeit a különböző irodalmi művek felzabálásának, átrágásának és az emésztés első fázisának, a szájban történő felaprózódásnak, nyállal való keveredésének - mint posztmodern verspoétikának - a végeredményeiként is interpretálhatjuk. Bozsik ízlése sokféle, de befogadói heterogenitása ellenére, következetes technikájának (és romlásban levő, élőhalott világának köszönhetően) az általa létrehozott verspépek nagyon is homogének. A rágás, a fogak őrlése után a még felismerhető ételmaradványok - csak hogy néhányat említsek: a Lovas Ildikó-, az Ottlik Géza-, a Petri György-, a Sziveri János- és a Burroughs-sorok és allúziók - a költő szája

PORT.hu

Mai

Mozi

Ok

„Pedig attól tartok, baj van, és most meg fogom tudni, hogy mekkora.”

ízére formálódnak. A lírai én irodalom-zabálásához kötődik például a *Függőségtörténet* című hangulatlíra is, melyben „bevallja magának, vagy sem, (...): végképp/ függőségi viszonyba került a nyelvvel:/ naponta belövi magát különféle mondatokkal” (28.o.). Étvágyának tárgya (mely bár nem bódít, mint rég, ez enyhíti legjobban az éhség okozta szédülést - 29.o.), akárcsak a kötet költeményeinek műfajai: a szabadvers, a szonett (szonettkoszorú), a túlírt, kifordított, diszharmonikus képet mutató haiku és tanka, illetve az elégia, mely utóbbi maga is redukált, maradék (l. a *Budai elég'* című versciklust).

A *Gourmandiai partraszállás* kötet cím-adó szonettkoszorúja (melynek mesterszonettjét a verstani szabállyal szemben nem a tizennégy költemény első sora, hanem az utolsó adja) él az összes vers közül a legtöbb kulináris élvezettel, és benne jelenik meg a leghatásosabban, leghorrorisztikusabban a „végtelen, véres bacchanália” (44.o.) és az egymás felzabálásának apokaliptikus víziója, melyben a szó kannibalizmusának („A szók szót zabálnak. És embert. Engemet. Éji soraid lakomáján lettem áldozat.” - 46.o.) is szemtanúi lehetünk. De a vért ivó, rántott embriót evő, emberfejjel labdázó világból a lírai én - ahogy **Ladányi István**, a kötet szerkesztője írja *Utószavában*: „nem azért menekül, mert meg akar úszni valamit. (...) A szembesüléseket, a mindenkire háruló következményeket nem akarja megúszni, (...) Csupán nem akar aktív résztvevő lenni a mind rondább nevetek fölvevő mulatságban.” (78.o.), és minden bűnössége ellenére sem akar „romlott vérpuding” (57.o.) lenni a világ étlapján.

A léghajó élhető világot kereső, menekülő utasának utolsó, kötetzáró partraszállás-kísérlete az *Egy nyulacska monológja*, mely kezdeti humora (a nyulacska vajon a kandúr és a nyúl öszvére-e?) ellenére is - az epikus szál kibontásával együtt - egyre jobban megvillantja a múlt és a valóság patkányszaros (68.o.) képeit. A már időssé vált lírai én („*Barátom, vénember lettem,/ ki két élet közt zihál*” - 72.o.) személyes történetén és macskáinak mint saját élete különböző stációinak a felsorolásán keresztül a nyúl- és macskaközélen (69.o.) való létezés kettőségének és (nemcsak biológiai, hanem társadalmi-politikai, földrajzi és kulturális értelemben is) átjárhatóságának filozófiai kérdéseit fogalmazza meg. Az élet, az eszmélés („*Kultúrák közt nincs átjárás. Vagy alig./ Prűszkölés van, nyávogás; fújás és fujjongás,/ laposkúszás és a zsákmányállat elejtése.*”, illetve még: „*ldönként összerogy/ bennem a világ értelmetlensége, macskajaj jó.*” - 72.o.), a túlélés, illetve a költemény zárómondataiban az önmagával való szeretkezés színtere a két szomszédos ország (és bizonyos értelemben ők a macska és nyulacska is): az elhagyott Szerbia, mely retusálta a valóságot, illetve ahol megdöglöttek az állatok, és Magyarország, ahol „balkáni/ szagokba fojtották az észet” (72.o.).

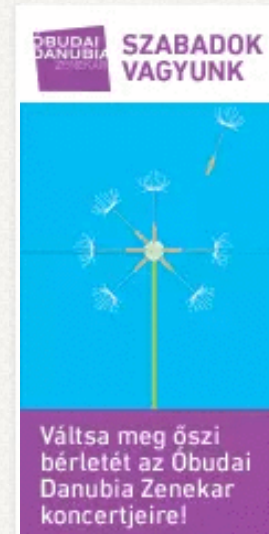
Bozsik kötete egy olyan világba taszítja az olvasóját, mely nem sok reménnyel kecsegtet. A metafizikai és poétikai kannibalizmus közötti partraszállások sok esetben Sziveri (például a szonettkoszorú) vagy Petri (például a *Fordítás közben*) költészetéhez közelítenek, és egy olyan költői étlapot hoznak létre, melyen - a Nabokovnak, Vajda Mihálynak, Joszif Brodskijnak, Mircea Dinescunak, Dragan Dumitrovnak, Slavko Mihalićnak, a kevés vajdasági barátunk és a már említett Petrinek ajánlott - ételek a költői szubjektum metafizikai pánikját, illetve az élhető világ pusztulását dokumentálják, és nem egykönnyen emészthetőek.

Szerző: **Bencsik Orsolya**

 Tetszik Egy személy kedveli ezt. [Regisztrálj](#), hogy megnézd, mi tetszik az ismerőseidnek.

 Címkék: **Bozsik Péter**, **zÉtna**

This content requires the Flash Player.
[Download Flash Player.](#)
Already have Flash Player? [Click here.](#)

Cím: Gourmandiai partraszállás

Szerző: Bozsik Péter

Kiadó: zEtna - Basalicus

Kiadás éve: 2010

Terjedelem: 79 oldal

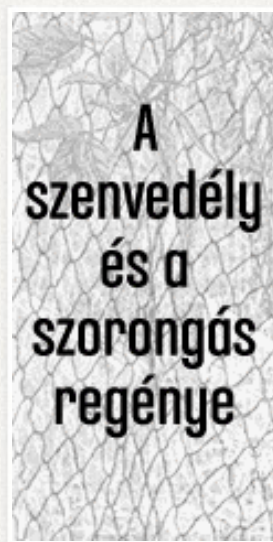
Ár: 1600 Ft

Megjegyzés: az NKA által nem támogatott

Vissza a tetejére

A cikk küldése e-mailben

This content requires the Flash Player. [Download Flash Player](#). Already have Flash Player? [Click here](#).

Magunkról - Üzenet a Szerkesztőknek - Partnereink

Revizor ^{Plusz} - Színház - Zene - Könyv - Film - Gyerek - Képző - Tánc - Fesztivál - Üzen a Szerk. - Keresés

